

روز خبرنگار؛ از تجلیل‌های تکراری تا مطالبات فراموش شده

الیه زین‌الدین

هر سال ۱۷ مرداد که از راه می‌رسد، یک سناریوی آشنا دوباره اجرا می‌شود؛ سالن‌هایی که با بنرهای بزرگ آراسته شده‌اند، مسئولانی که از جایگاه و رسالت خبرنگار سخن می‌گویند، لوح‌هایی که میان خبرنگاران توزیع می‌شود و عکس‌هایی که قرار است نشانه توجه به جامعه رسانه‌ای باشد. مراسم تمام می‌شود، تبریک‌ها ردوبدل می‌شود و چند روز بعد، خبرنگار می‌ماند و همان مشکلات همیشگی. مسئله این نیست که خبرنگار نباید مورد تقدیر قرار بگیرد؛ اتفاقاً قدردانی از کسانی که در خط مقدم اطلاع‌رسانی فعالیت می‌کنند، ضروری است. مسئله اینجاست که چرا در کشور ما «تجلیل از خبرنگار» اغلب جای «حل مشکلات خبرنگار» را گرفته است؟

خبرنگاری که با قراردادهای نامطمئن، دستمزدهای ناکافی، دغدغه بیمه و امنیت شغلی دست‌وپنجه نرم می‌کند، بیش از یک لوح تقدیر به آینده حرفه‌ای خود نیاز دارد. خبرنگاری که برای دریافت پاسخ یک مسئول باید بارها تماس بگیرد، برای دسترسی به اطلاعات با درهای بسته مواجه شود و گاهی به دلیل پرسیدن یک سؤال جدی با گلیه و بی‌مهری روبه‌رو شود، بیش از مراسم تشریفاتی به احترام واقعی نیاز دارد.

روز خبرنگار نباید به فرصتی برای سخنرانی درباره «رسالت خطیر رسانه» محدود شود؛ وقتی هنوز در بسیاری از مواقع، همین رسانه در زمان انجام رسالت خود با محدودیت و بی‌پاسخی مواجه است. نمی‌توان تمام سال از خبرنگار انتظار مطالبه‌گری داشت، اما در روز خبرنگار تنها چیزی که برای او در نظر گرفت، یک هدیه، یک لوح و چند جمله کلیشه‌ای باشد.

شاید بد نباشد شکل این مراسم‌ها تغییر کند. به جای آنکه مسئولان یک ساعت درباره اهمیت رسانه صحبت کنند، یک ساعت پای حرف خبرنگاران بنشینند. اجازه دهند خبرنگار از مشکلاتش بگوید؛ از دسترسی به اطلاعات، از فشارهای کاری، از معیشت، از امنیت شغلی و از موانعی که در مسیر انجام وظیفه حرفه‌ای خود با آنها روبه‌روست.

روز خبرنگار اگر قرار است معنایی فراتر از یک مناسبت تقویمی داشته باشد، باید روز شنیدن باشد، نه فقط روز تبریک گفتن. خبرنگار به تشویق و تعریف نیاز دارد، اما پیش از آن، به احترام، پاسخگویی، امنیت شغلی و امکان انجام درست وظیفه حرفه‌ای خود نیازمند است.

شاید بهترین تجلیل از خبرنگار، نه لوح تقدیر باشد و نه عکس یادگاری؛ بلکه روزی باشد که مسئولان، به جای نشست‌پشت‌تربون، مقابل پرسش‌های خبرنگاران بنشینند و پاسخ بدهند.

رویداد صنعت

سه شنبه ۲۰ مرداد ۱۴۰۵
سال هشتم - شماره ۲۴۳
۲۷ صفر ۱۴۴۸
11 August 2026
۸ صفحه - قیمت ۵۰۰۰۰ تومان

فرارسیدن سالروز رحلت حضرت محمد (ص)
شهادت امام حسن مجتبی (ع) و امام رضا (ع) را تسلیت می‌گوییم.

نسخه مدیریت شهری برای ترافیک چیست؟

اصفهان زیر بار ۴.۵ میلیون سفر روزانه

۲

ارائه تصویری چندلایه از وضعیت برق اصفهان
در نشست خبری مدیرعامل

اصفهان در محاصره مصرف!

۴۰۳

جهاد دانشگاهی اصفهان؛ از آب و
گردشگری تا هوش مصنوعی و اشتغال
برای حل مسائل استان
**اینجا «ایده»
تولید می‌شود**

۵

۱۶۰ هکتار از زاینده‌رود آزاد شد؛
**بازگشایی شریان‌های آبی
در تنگنای بودجه**

اصفهان با دارا بودن پنج هزار کیلومتر رودخانه و مسیل، سرزمینی است که هستی‌اش با آب‌های جاری گره خورده است. با وجود این، رودخانه زاینده‌رود و کیلومترها رودخانه و مسیل در این استان، سال‌هاست میدان نبرد خاموش میان تصرفات، رسوبات انباشته و...

۷

وقتی خانه‌های متروکه، مهاجرت ساکنان
و خاموشی بازار پس از غروب، حیات شبانه
پیروان مسجد جامع اصفهان را تهدید می‌کند

میراثی در میان خانه‌های متروکه

۶

هفت موقوفه جدید در شهرستان میناب به ثبت می‌رسد

میناب- رئیس اداره اوقاف شهرستان میناب با بیان اینکه میناب یکی از شهرهای موقوفه دار استان هرمزگان است، گفت: هفت موقوفه جدید در شهرستان میناب به ثبت می‌رسد.

به گزارش خبرنگار مهر، حسین غریب‌زاده ظهر دوشنبه در نشست با خبرنگاران اظهار کرد: شهرستان میناب یکی از شهرستان‌های موقوفه‌دار استان هرمزگان است و بیشتر وقف‌های انجام‌شده در این شهرستان با نیت ائمه اطهار (ع)، مساجد و حسینیه‌ها صورت گرفته است.

رئیس اداره اوقاف و امور خیریه شهرستان میناب افزود: در حال حاضر هفت موقوفه جدید در شهرستان میناب در حال ثبت است که مراحل قانونی ثبت آن‌ها به‌زودی به پایان خواهد رسید. غریب‌زاده با بیان اینکه این موقوفه‌ها می‌توانند زمینه‌ساز توسعه فرهنگ وقف و ایجاد موقوفات بیشتر در شهرستان باشند، گفت: انتظار می‌رود واقفان، موقوفات خود را به سمت حوزه‌های علمی، فرهنگی، دانش‌بنیان و درمانی هدایت کنند تا از

ظرفیت وقف برای ارائه خدمات مطلوب‌تر در این زمینه‌ها استفاده شود. وی عنوان کرد: بیش از سه هزار رقبه در شهرستان میناب وجود دارد که بر اساس نیت واقفان، در مسیرهای تعیین‌شده فعال هستند.

رئیس اداره اوقاف و امور خیریه شهرستان میناب همچنین با اشاره به فرارسیدن ایام سوگواری روزهای پایانی ماه صفر بیان کرد: همزمان با سالروز شهادت پیامبر اکرم (ص)، امام حسن مجتبی (ع) و امام رضا (ع)، برنامه‌های مذهبی ویژه‌ای در شهرستان میناب برگزار خواهد شد.

وی ادامه داد: یکی از برنامه‌های ویژه این ایام، پیاده‌روی چهارگانه در روز شهادت امام رضا (ع) است که به سمت امامزاده شاه‌مرعش برگزار می‌شود و پس از آن مراسم سینه‌زنی و عزاداری در آستان امام رضا (ع) انجام خواهد شد.

غریب‌زاده گفت: در روز شهادت امام حسن مجتبی (ع) نیز در روستاهای حاج خادمی و باغگلان، مراسم سینه‌زنی و عزاداری برگزار می‌شود.

۶۱۸ هزار تن کالا از گمرکات اصفهان در چهار ماه امسال صادر شد

اصفهان- مدیرکل گمرکات استان اصفهان از صادرات ۶۱۸ هزار تن کالا از طریق گمرکات این استان خبر داد و گفت: صادرات کالا در چهار ماه سال جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۵ درصد افزایش داشته است.

به گزارش خبرنگاری مهر، رسول کوهستانی پژوه اظهار کرد: در چهار ماه امسال تشریفات صادرات ۶۱۸ هزار تن کالا به ارزش ۳۹۵ میلیون دلار در گمرکات استان اصفهان انجام پذیرفته که نسبت به مدت مشابه سال قبل از حیث وزن ۲۷ درصد و از لحاظ ارزش ۲۵ درصد رشد داشته است.

وی افزود: تشریفات واردات ۵۶ هزار تن کالا به ارزش ۲۰۵ میلیون دلار از طریق گمرکات استان اصفهان انجام پذیرفته که نسبت به مدت مشابه سال قبل از نظر وزن ۴۵ درصد و از لحاظ ارزش ۲۶ درصد رشد داشته است.

مدیرکل گمرکات استان اصفهان اضافه کرد: در چهار ماه امسال بیش از ۴۳ هزار میلیارد ریال در آمد وصولی (خالص پرداختی به خزانه) داشتیم که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۴ برابر رشد داشته است.

نسخه مدیریت شهری برای ترافیک چیست؟

اصفهان زیر بار ۴.۵ میلیون سفر روزانه

■ تاکسی‌های برقی در مسیر افزایش

شهرداری اصفهان همزمان توسعه حمل‌ونقل پاک را دنبال می‌کند. برقی‌سازی تاکسی‌ها یکی از این برنامه‌هاست و تعداد تاکسی‌های برقی که اکنون ۱۸۰ دستگاه اعلام شده، قرار است به ۵۰۰ دستگاه برسد.

این سیاست تنها به جابه‌جایی مسافر محدود نخواهد بود و استفاده از وسایل نقلیه پاک در حمل‌ونقل بار و موتورهای مورد استفاده در فعالیت‌های شغلی و خدماتی نیز در دستور کار قرار دارد.

■ ۱۰۰ هزار سفر کمتری خودروی شخصی

هوشمندسازی نیز بخش دیگری از برنامه مدیریت ترافیک اصفهان است. ساماندهی سرویس مدارس با پوشش حدود ۷۰ هزار دانش‌آموز و استفاده از ۷۰۰۰ تاکسی‌ران اختصاصی، به گفته ساکت، روزانه حدود ۱۰۰ هزار سفر با خودروی شخصی را از سطح شهر حذف کرده است.

شهرداری همچنین در حال تکمیل پلتفرم هوشمند حمل‌ونقل عمومی است؛ سامانه‌ای که قرار است عملکرد بخش‌هایی مانند تاکسی بانوان، تاکسی گردشگری، تاکسی معلولان، تاکسی نابینایان و تاکسی‌های عمومی را دقیق‌تر پایش کند. هدف دیگر این سامانه، طراحی سازوکاری برای ارزیابی عملکرد ناوگان و ایجاد نظام درآمدی پایدارتر برای وسایل نقلیه برقی عنوان شده است. ساکت پیش‌بینی کرده نسخه اولیه این پلتفرم تا مهرماه به بهره‌برداری برسد. با وجود اجرای این مجموعه طرح‌ها، مسئله اصلی همچنان پابرجاست: اصفهان باید روزانه میلیون‌ها سفر را مدیریت کند؛ در حالی که سهم خودروهای شخصی همچنان بالاست. توسعه مترو، تقویت اتوبوسرانی، نوسازی ناوگان، برقی‌سازی و هوشمندسازی، تلاش‌هایی برای تغییر این الگوی سفر هستند؛ اما موفقیت آنها به میزان تأمین ناوگان، منابع مالی و سرعت اجرای پروژه‌ها وابسته خواهد بود.

شمار محورهای حادثه‌خیز شهر قرار داشت.

■ مترو؛ ظرفیت‌هایی که کامل استفاده نمی‌شوند

توسعه خط دوم مترو یکی از دیگر برنامه‌های اصلی شهرداری است. ساکت می‌گوید تاکنون ۵.۵ کیلومتر از این خط آماده شده و تأمین ناوگان مورد نیاز آن نیز در حال پیگیری است. تأمین قطارهای دالیان و شش رام قطار برای خط دوم از جمله برنامه‌های مطرح شده در این زمینه است. اما مسئله فقط ساخت خطوط جدید نیست. خط یک مترو در حالی ظرفیت جابه‌جایی بیش از ۲۰۰ هزار مسافر را دارد که اکنون حدود ۱۲۰ هزار نفر را جابه‌جا می‌کند. محدودیت ناوگان، یکی از عوامل اصلی این فاصله عنوان شده است. بخشی از قطارهای این خط نیز پس از پیمایش بیش از ۷۰۰ هزار کیلومتر به اورهال و نوسازی اساسی نیاز دارند؛ مسئله‌ای که تأمین منابع برای آن را به یکی از ضرورت‌های حفظ ظرفیت مترو تبدیل کرده است.

۴.۵ میلیون سفر روزانه در اصفهان، شهری که بیش از ۴۳ درصد رفت‌وآمدهای آن با خودروهای شخصی انجام می‌شود، مدیریت حمل‌ونقل را به یکی از مهم‌ترین چالش‌های مدیریت شهری تبدیل کرده است. حالا شهرداری از مجموعه‌ای از طرح‌ها برای افزایش سهم حمل‌ونقل عمومی، توسعه مترو، برقی‌سازی ناوگان و کاهش وابستگی به خودروی شخصی خبر می‌دهد. به گزارش خبرگزاری مهر، سعید ساکت، معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری اصفهان، در نشست مشترک مدیران ارشد شهرداری با مدیر دفتر حمل‌ونقل عمومی و ترافیک شهری سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور، با تشریح وضعیت سفرهای درون‌شهری گفت: سهم مترو و اتوبوس از مجموع سفرهای روزانه تنها ۱۳ درصد است؛ در حالی که حدود ۴۰۰ هزار نفر با اتوبوس و نزدیک به ۱۲۰ هزار نفر با خط یک مترو جابه‌جا می‌شوند. در سوی دیگر، موتورسیکلت‌ها حدود ۱۰ درصد سفرهای شهری را به خود اختصاص داده‌اند و پیاده‌روی نیز حدود ۲۰ درصد از الگوی سفر اصفهان را تشکیل می‌دهد. این اعداد نشان می‌دهد بخش قابل توجهی از سفرهای شهری همچنان متکی بر وسایل نقلیه شخصی است.

■ رینگ چهارم؛ پروژه‌ای که هنوز ادامه دارد

یکی از محورهای اصلی برنامه‌های ترافیکی شهرداری، تعیین تکلیف رینگ و حلقه ترافیکی اصفهان است. این شبکه ۷۸ کیلومتری پس از سال‌ها اجرای قطعه‌ای، از سال گذشته با رویکردی یکپارچه دنبال شده است. به گفته ساکت، بخش شرقی رینگ چهارم به طول ۱۴.۵ کیلومتر اجرا شده و تکمیل سایر بخش‌ها نیز در دستور کار قرار دارد. پروژه تقاطع غیرهمسطح شهید فخری‌زاده نیز از دیگر طرح‌های مهمی است که قرار است به عملکرد بهتر این رینگ کمک کند. در کنار این پروژه‌ها، محور شهید آیت‌الله... رئیسی در محدوده فرودگاه نیز به بهره‌برداری رسیده است؛ مسیری که پیش از این در

کارت بلیت‌های قدیمی اتوبوسرانی اصفهان دیگر قابل استفاده نیست

معاون برنامه‌ریزی شرکت واحد اتوبوسرانی اصفهان گفت: کارت بلیت‌های قدیمی اتوبوسرانی اصفهان از ۱۹ مرداد قابل استفاده نیست. به گزارش خبرگزاری مهر، بهنام جلیلیان اظهار کرد: از ۱۹ مردادماه کارت بلیت شهروندانی که تاکنون برای مهاجرت کارت قدیمی خود اقدام نکرده‌اند، در دستگاه‌های پذیرش کارت اتوبوس قابل استفاده نخواهد بود و شهروندان ملزم هستند پیش از استفاده از خدمات اتوبوسرانی، فرایند مهاجرت کارت خود را به نتیجه برسانند. وی افزود: پس از مراجعه شهروند به دستگاه پذیرش کارت اتوبوس با کارت قدیمی که

فرایند مهاجرت آن محقق نشده بود، پیام مربوط به ضرورت مهاجرت کارت روی دستگاه به شهروند نمایش داده می‌شود. جلیلیان گفت: شهروندان برای فرایند مهاجرت کارت می‌توانند به نزدیک‌ترین باجه شارژ کارت که این امکان را دارد، مراجعه کنند و از متصدی باجه درخواست کنند فرایند مهاجرت کارت برای آنها ارائه شود. معاون برنامه‌ریزی شرکت واحد اتوبوسرانی اصفهان از شهروندان خواست فرایند مهاجرت کارت قدیمی خود را به زمان استفاده از خدمات اتوبوسرانی موکول نکنند و پیش از مراجعه به ایستگاه‌ها و استفاده از ناوگان اتوبوسرانی، در باجه‌های مربوطه اقدام کنند.

جابه‌جایی زائران اربعین اصفهان با ناوگان انبوه‌تر ضروری است

اربعین حسینی تصریح کرد: با وجود برطرف شدن بسیاری از کاستی‌های سال‌های گذشته، حمل‌ونقل همچنان مسئله اول و بحران اصلی اربعین است. این چالش خود را در سه حوزه تأمین ناوگان، هزینه‌های سنگین تحمیل شده به زائران و حوادث تلخ جاده‌ای نشان می‌دهد که نمونه بارز آن تصادف اخیر زائران اصفهانی بود. وی در گفتگو با خبرنگار مهر با تأکید بر لزوم آغاز برنامه‌ریزی‌های اربعین سال آینده از همین امروز، تصریح کرد: حل این مشکل در گرو تغییر ریل سیاست‌گذاری حمل‌ونقلی و حرکت به سمت مَدَهای انبوه‌تر، به‌ویژه توسعه حمل‌ونقل ریلی در سطح ملی است. اگر سهم قطار و ناوگان انبوه‌تر در جابه‌جایی زائران افزایش یابد، علاوه بر کاهش چشمگیر حوادث جاده‌ای و تلفات انسانی، هزینه‌های سفر زائران نیز تعدیل شده و بار ترافیکی سنگین مرزها کنترل می‌شود.

رئیس کمیسیون حمل‌ونقل شورای شهر اصفهان با انتقاد از چالش‌های ایمنی و هزینه‌ای زائران در ایام اربعین خواستار ورود جدی مدیریت ملی برای توسعه زیرساخت‌های ریلی و انبوه‌بر شد. به گزارش خبرنگار مهر، ابوالفضل قربانی به حادثه تلخ تصادف زائران اصفهانی در مسیر بازگشت از کربلا اشاره کرد و گفت: متأسفانه در روزهای گذشته در جریان حادثه‌ای ناگوار برای تعدادی از شهروندان اصفهانی قرار گرفتیم که در این مسیر به فیض شهادت ناآل شدند. در میان این عزیزان، سرکار خانم اشجع از بانوان فرهیخته و فعالان حوزه‌های اجتماعی و فرهنگی حضور داشتند که فقدان ایشان و دیگر زائران پرکشیده، آسیب بزرگی به فعالیت‌های فرهنگی محلات و مراکز حوزه بانوان اصفهان وارد خواهد کرد. رئیس کمیسیون هوشمندسازی و حمل‌ونقل شورای اسلامی شهر اصفهان با قدردانی از موکب‌داران، خادمان، نهادهای مردمی و هیئت‌های مذهبی در برپایی حماسه

مدیرعامل سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری قم:

بوستان‌های قم امن‌تر می‌شود

و واگذاری برخی از این فضاها به گروه‌های فرهنگی در دستور کار قرار گرفته است. جوادیان ادامه داد: هرس درختچه‌ها برای رفع نقاط کور، تدفین شهدای گمنام در برخی بوستان‌ها، برگزاری دوره‌های آموزشی برای نیروهای خدماتی و حمایت از کسب‌وکارهای مرتبط با عفاف و حجاب از دیگر برنامه‌های اجرا شده است.

وی با تأکید بر پایش مستمر اماکن و انجام بازرسی‌های دوره‌ای گفت: اجرای این اقدامات منجر به افزایش احساس امنیت، استقبال بیشتر خانواده‌ها از فضاهای سبز و کاهش تخلفات در حوزه عفاف و حجاب شده است.

وی افزود: همکاری گسترده‌ای با گروه‌های جهادی و فرهنگی فعال در بوستان‌ها برای تأمین زیرساخت‌ها و اجرای برنامه‌های ترویجی صورت گرفته و در همین راستا، نقاشی‌های دیواری با مضامین فرهنگی در مجاورت مدارس دخترانه اجرا شده است. همچنین آیین‌نامه عفاف و حجاب در ورودی اماکن تحت پوشش نصب و ابلاغ شده است.

مدیرعامل سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری قم با اشاره به اقدامات نظارتی و کنترلی تصریح کرد: نصب تابلوهای اطلاع‌رسانی برای گزارش تخلفات، ابلاغ موارد قانونی به واحدهای متخلف و نصب بنرهای مرتبط با پیشگیری از ناهنجاری‌های اجتماعی در بوستان‌ها از جمله این اقدامات است. همچنین بازسازی نمازخانه‌ها، بهسازی فضاهای مذهبی

مدیرعامل سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری قم از اجرای مجموعه‌ای هدفمند از اقدامات فرهنگی، نظارتی و محیطی در بوستان‌های شهر خبر داد و گفت: اقداماتی که با تمرکز بر ترویج عفاف و حجاب، به افزایش احساس امنیت و بازگشت پررنگ‌تر خانواده‌ها به فضاهای سبز منجر شده است.

پیام جوادیان در گفت‌وگو با خبرنگار ایمن‌دا در قم با اشاره به اجرای برنامه‌های فرهنگی در سطح شهر اظهار کرد: علاوه بر اقدامات فرهنگی انجام شده در سطح شهر، شهرداری یک سری اقدامات ویژه در بوستان‌های شهری برای ارتقای سطح فرهنگی و امنیت بوستان انجام می‌دهد که به نوعی پیوست فرهنگی پروژه‌های تفریحی شهر محسوب می‌شود.

مدیرعامل شرکت توزیع برق شهرستان اصفهان در نشست خبری از برنامه توسعه انرژی خورشیدی، کنترل مصرف، کشف ماینرها و آمادگی شبکه در شرایط بحرانی گفت

روایت آقای مدیر از جنگ در جبهه ناترازی

پریا پارسادوست

ناترازی برق در اصفهان دیگر فقط مسئله تأمین چند مگاوات برق بیشتر در روزهای گرم تابستان نیست؛ از توسعه نیروگاه‌های خورشیدی و اصلاح روشنایی معابر گرفته تا کنترل مشترکان پرمصرف، شناسایی انشعاب‌های غیرمجاز و آماده‌باش صدها گروه عملیاتی، مجموعه‌ای از اقدامات همزمان برای عبور از روزهای پرمصرف در حال اجراست.

در این میان، شرکت توزیع برق شهرستان اصفهان که مسئولیت مدیریت شبکه‌ای حدود ۱۶ هزار کیلومتری را بر عهده دارد، تلاش کرده است بخشی از فشار ناشی از ناترازی را نه فقط از مسیر افزایش تولید، بلکه از طریق مدیریت مصرف و کاهش تلفات جبران کند؛ رویکردی که مهرداد دادخواه، مدیرعامل این شرکت، آن را لازمه عبور از بحران ناترازی می‌داند.

دادخواه در نشست خبری خود در روز دوشنبه، از یک سو از رشد چشمگیر ظرفیت انرژی خورشیدی در اصفهان و برنامه تبدیل شهر به «شهر خورشیدی» گفت و از سوی دیگر، آمارهایی از شناسایی کنتورهای معیوب، کشف ماینرهای غیرمجاز، کنترل مشترکان پرمصرف و بازدیدهای شبانه از مراکز تجاری ارائه کرد. استان اصفهان اکنون با حدود ۵۵۰ مگاوات ظرفیت تولید انرژی خورشیدی در جایگاه نخست کشور قرار دارد و در محدوده خدماتی شرکت توزیع برق شهرستان اصفهان نیز ظرفیت نیروگاه‌های خورشیدی از هشت مگاوات در سال ۱۴۰۲ به ۷۱ مگاوات رسیده است؛ ظرفیتی که قرار است تا پایان سال با ورود ۵۷ مگاوات دیگر به حدود ۱۲۵ مگاوات برسد.

■ اصفهان در مسیر «شهر خورشیدی»

توسعه انرژی خورشیدی شاید مهم‌ترین بخش برنامه‌ای باشد که شرکت توزیع برق شهرستان اصفهان برای کاهش فشار بر شبکه دنبال می‌کند؛ چرا که در شرایطی که افزایش مصرف تابستانی هر سال فشار بیشتری بر شبکه وارد می‌کند، ایجاد منابع جدید تولید برق در کنار محل مصرف می‌تواند بخشی از این فشار را کاهش دهد.

دادخواه با اشاره به جایگاه اصفهان در این حوزه گفت: «اصفهان هم‌اکنون با تولید ۵۵۰ مگاوات انرژی خورشیدی، رتبه نخست کشور را در این حوزه از آن خود کرده است.»

وی درباره رشد ظرفیت نیروگاه‌های تحت پوشش شرکت نیز افزود: «ظرفیت نیروگاه‌های خورشیدی تحت مدیریت ما از ۸ مگاوات در سال ۱۴۰۲ به ۷۱ مگاوات در سال جاری رسیده و با برنامه‌ریزی دقیق، انتظار می‌رود تا پایان سال جاری با افزایش به ۱۲۵ مگاوات، گام بلندی در تحقق رؤیای «اصفهان؛ شهر خورشیدی» برداشته شود.»

بخش قابل توجهی از این سرمایه‌گذاری‌ها نیز توسط بخش خصوصی انجام شده است. بر اساس توضیحات دادخواه، شرکت توزیع برق بیشتر نقش تسهیلگر را ایفا کرده و با ایجاد بسترهای لازم، مسیر سرمایه‌گذاری در این حوزه را هموار کرده است. به گفته وی، «اگر برای هر مگاوات حدود ۶۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در نظر گرفته شود، ظرفیت ۱۲۵

روایت نشست خبری مدیرعامل شرکت توزیع برق شهرستان اصفهان را می‌توان در دو مسیر اصلی خلاصه کرد؛ از یک سو تلاش برای ساختن ظرفیت جدید و حرکت به سمت «شهر خورشیدی» و از سوی دیگر تلاش برای آزاد کردن ظرفیت‌های موجود از طریق کاهش مصرف، اصلاح تجهیزات، کنترل تلفات و مدیریت هوشمند شبکه.

اصفهان در حالی به سمت ظرفیت ۱۲۵ مگاواتی انرژی خورشیدی تحت پوشش شرکت توزیع حرکت می‌کند که همزمان باید شبکه‌ای ۱۶ هزار کیلومتری را در برابر تابستان‌های گرم‌تر و مصرف‌های سنگین‌تر پدیدار نگه دارد؛ معادله‌ای که نشان می‌دهد مسئله برق دیگر صرفاً مسئله «تولید بیشتر» نیست و بدون اصلاح همزمان تولید، مصرف و شیوه مدیریت شبکه، ناترازی همچنان یکی از چالش‌های اصلی تابستان‌های اصفهان خواهد بود.

حوزه سرمایه‌گذاری و بنابراین اصلاح الگوی مصرف در بخش‌های مختلف، به‌ویژه اصناف و مراکز تجاری، ضرورت دارد.

از سوی دیگر، وی تأکید کرد که تغییر الگوی خرید انرژی نیز ضروری است و توسعه تجدیدپذیرها را بخشی از این تغییر می‌داند. دادخواه تصریح کرد: «توسعه انرژی‌های پاک نه تنها یک ضرورت زیست‌محیطی، بلکه یک ضرورت اقتصادی برای کاهش فشار بر شبکه سراسری است.»

■ ۱۶۰ هزار چراغ برای کاهش مصرف

یکی از پروژه‌هایی که در کنار توسعه تولید دنبال می‌شود، اصلاح روشنایی معابر است؛ طرحی که در صورت اجرای کامل می‌تواند بخشی از مصرف برق در ساعات اوج بار را کاهش دهد.

از مجموع ۱۶۰ هزار چراغ پرمصرف معابر در محدوده خدماتی شرکت توزیع برق شهرستان اصفهان، تاکنون ۳۵ هزار چراغ تعویض و چراغ‌های کم‌مصرف جایگزین شده‌اند. بر اساس اعلام دادخواه، اجرای کامل این طرح می‌تواند حدود ۲۰ مگاوات مصرف برق را در زمان اوج بار کاهش دهد. این طرح از آن جهت اهمیت دارد که برخلاف افزایش تولید، کاهش مصرف از طریق اصلاح تجهیزات می‌تواند بدون نیاز به ایجاد ظرفیت جدید نیروگاهی، بخشی از بار شبکه را آزاد کند.

دادخواه درباره روند اجرای این پروژه نیز گفت: «یکی از اقدامات انجام شده در اصفهان، جایگزینی چراغ‌های پرمصرف با چراغ‌های کم‌مصرف است که تاکنون حدود ۳۵ هزار چراغ در سطح شهر تعویض

شده و برنامه شرکت، تبدیل ۱۶۰ هزار چراغ به چراغ‌های کم‌مصرف است.» در کنار آن، بازرسی‌های میدانی از شبکه روشنایی نیز ادامه دارد. از حدود ۱۵ هزار پست برق موجود در شبکه، سیستم روشنایی در حدود ۱۰ تا ۱۲ هزار پست نصب شده و در جریان بازرسی‌ها حدود ۴۰۰ مورد نقص یا تنظیمات نامناسب شناسایی و اصلاح شده است.

■ وقتی «متهاب» سراغ ماینر و کنتور می‌رود

بخش دیگری از برنامه شرکت توزیع برق شهرستان اصفهان، شناسایی برق مصرف‌شده خارج از الگوی مجاز و کاهش تلفات شبکه است؛ موضوعی که در قالب طرح ملی مدیریت هوشمند تلفات انرژی برق موسوم به «متهاب» دنبال می‌شود.

این طرح از اسفندماه سال گذشته با هدف مدیریت مصرف، شناسایی و کاهش تلفات و مقابله با انشعاب‌های غیرمجاز آغاز شده است. دادخواه درباره اقدامات انجام شده در این زمینه گفت: «یکی از محورهای اصلی طرح ملی «متهاب»، شناسایی و مقابله با انشعاب‌های غیرمجاز است که شناسایی دستگاه‌های استخراج رمزارز نیز در این حوزه قرار می‌گیرد؛ تاکنون حدود ۲۵۰۰ متر انشعاب غیرمجاز جمع‌آوری و ۱۵۵ دستگاه استخراج رمزارز نیز کشف شده است.»

در بخش دیگری از همین طرح، کنتورهای معیوب شناسایی و تعویض شده‌اند. تاکنون ۶ هزار و ۷۹۰ دستگاه کنتور معیوب شناسایی و تعویض شده و بیش از ۳۵ هزار مشترک دارای مصرف بالا نیز مورد بررسی ویژه قرار گرفته‌اند.

دادخواه گفت: «از ابتدای اجرای طرح ملی مدیریت هوشمند تلفات انرژی برق، ۳۵ هزار و ۸۵۷ مشترک دارای مصرف بالای برق نیز به صورت ویژه مورد تست و بازرسی قرار گرفته‌اند.»

در حوزه کشاورزی نیز حدود ۱۱ هزار و ۳۰۰ حلقه چاه تحت کنترل شرکت قرار دارد و موارد تخلف و انحراف از الگوی مصرف شناسایی و با آنها برخورد شده است.

■ ۱۰۰ شب برای پایش مصرف اصفهان

مدیریت مصرف در اصفهان تنها به ساعات اداری محدود نمانده است. شرکت توزیع برق شهرستان اصفهان طرح «۱۰۰ شب، ۱۰۰ بازدید» را برای بررسی وضعیت مصرف مراکز تجاری و برخی مراکز بزرگ اجرا کرده است.

دادخواه گفت: «۶۰ تیم عملیاتی و اجرایی در قالب طرح «۱۰۰ شب، ۱۰۰ بازدید» به صورت شبانه در سطح شهر حضور پیدا می‌کنند و ضمن بررسی نحوه مصرف، تذکر و خطارهای لازم را ارائه می‌دهند.»

به گفته وی، تاکنون ۲۲۶ مرکز تجاری بزرگ و ۳۰ مجتمع بین‌راهی در این طرح مورد بازدید قرار گرفته‌اند و در برخی موارد نیز به دلیل رعایت نکردن الزامات مصرف، محدودیت‌هایی اعمال شده است. در مجموع نیز ۳ هزار و ۹۲۴ مرکز تجاری مورد بازدید قرار گرفته و در حوزه روشنایی معابر، پارک‌ها، میادین و زیرگذرها ۳۲۵ مورد بازدید و اصلاح مصرف انجام شده است.

ادامه در صفحه ۴...

روایت آقای مدیر از جنگ در جبهه ناترازی

...ادامه از صفحه ۳

بخش دیگری از نظارت‌ها به اماکن مذهبی، فرهنگی و مساجد اختصاص داشته است. یک هزار و ۵۲۳ انشعاب این اماکن که به تعرفه‌های خاص واگذار شده‌اند، مورد بازرسی و ارزیابی قرار گرفته‌اند. دادخواه تصریح کرد: «در مواردی که مصرف خارج از تعرفه تعیین شده یا برخلاف الگوی مصرف بوده، تذکر و اخطار داده شده و از این مشتریان خواسته شده است نسبت به تفکیک انشعاب و اصلاح نحوه مصرف اقدام کنند.»

■ بانک‌ها و ادارات هم زیر کنترل

شبکه برق اصفهان تنها با مشتریان خانگی مواجه نیست و بخش قابل توجهی از مصرف نیز به ادارات، بانک‌ها و مراکز تجاری مربوط می‌شود. به همین دلیل، کنترل هوشمند این مشتریان نیز در برنامه شرکت قرار گرفته است.

دادخواه درباره وضعیت ادارات و بانک‌ها گفت: «بیش از ۹۰ درصد ادارات و بانک‌ها تحت کنترل هوشمند مصرف قرار گرفته‌اند و در ساعات اداری باید نسبت به کاهش ۳۰ درصدی مصرف نسبت به سال ۱۴۰۰ اقدام کنند؛ این میزان در ساعات غیراداری به ۷۰ درصد می‌رسد.»

در همین چارچوب، برخورد با مشتریان پرمصرف نیز به مرحله اعمال محدودیت رسیده است. دادخواه با اشاره به برخورد با برخی مشتریان پرمصرف گفت: «هفته گذشته سرپرستی دو بانک ملت و صادرات به دلیل رعایت نکردن الزامات مدیریت مصرف و تنظیم نامناسب سامانه‌های سرمایشی، پس از تذکر و ارائه

توضیحات، با محدودیت برق مواجه شدند.»

وی همچنین بر رعایت دمای آسایش در سامانه‌های سرمایشی تأکید کرد و گفت: «رعایت دمای آسایش ۲۵ درجه در دستگاه‌های سرمایشی یکی از الزامات مدیریت مصرف است و قرار نیست در شرایط ناترازی انرژی، سیستم‌های سرمایشی با دمای بسیار پایین مانند ۱۸ درجه فعالیت کنند.»

■ ۵۰۰ گروه عملیاتی برای روزهای بحرانی

در کنار همه این برنامه‌ها، یکی از مهم‌ترین آزمون‌های شبکه برق اصفهان در دوره جنگ ۴۰ روزه رقم خورد؛ دوره‌ای که زیرساخت‌های حیاتی در معرض تهدید قرار گرفتند و حفظ پایداری شبکه به مسئله‌ای فراتر از مدیریت معمول برق تبدیل شد.

دادخواه با اشاره به عملکرد کارکنان صنعت برق در این دوره اظهار کرد: «در این ایام، همانطور که خبرنگاران در کنار مردم برای حفظ آرامش و امید جامعه تلاش کردند، کارکنان صنعت برق نیز با حضور شبانه‌روزی تلاش کردند آرامش و آسایش مشتریان حفظ شود.»

وی افزود: «یکی از دغدغه‌های مهم در جریان جنگ، تهدید زیرساخت‌های حیاتی بود و هرگونه اختلال در شبکه برق می‌توانست نگرانی و آزردگی مردم را به دنبال داشته باشد؛ به همین دلیل، یکی از اولویت‌های شرکت توزیع برق، بازیابی سریع شبکه و رفع خاموشی‌ها بود.»

در این مدت ۵۰۰ گروه عملیاتی به صورت شبانه‌روزی و در چهار شیفت آماده خدمت‌رسانی بودند. دادخواه گفت: «در طول ۴۰ روز جنگ، ۵۰۰ گروه عملیاتی

به صورت شبانه‌روزی و در چهار شیفت آماده خدمت‌رسانی بودند.»

به گفته وی، «در این مدت حدود ۶۰ هزار تماس با مرکز فوریت‌های برق ۱۲۱ برقرار شد که از این تعداد، حدود ۱۰ هزار تماس در سامانه حوادث به عنوان اتفاق ثبت شد و برای حدود ۸ هزار مورد نیز اعزام تیم عملیاتی انجام گرفت.»

وی خاطر نشان کرد: «به طور میانگین در هر روز از جنگ ۴۰ روزه، حدود ۲۰۰ اعزام عملیاتی برای رفع خاموشی‌ها و مشکلات ایجاد شده برای مشتریان انجام شد.»

■ ۸۵ خسارت و حداکثر ۷۲ دقیقه خاموشی

در جریان حملات، شبکه برق شهرستان اصفهان نیز از آسیب‌ها در امان نماند. بر اساس اعلام مدیرعامل شرکت توزیع برق شهرستان اصفهان، در مجموع ۸۵ مورد خسارت جزئی و کلی به شبکه وارد شد.

دادخواه گفت: «در مجموع ۸۵ مورد خسارت جزئی و کلی به شبکه‌های برق شهرستان اصفهان وارد شد که بخشی از آنها قابل بازیابی بود.»

وی افزود: «حداکثر زمان رفع خاموشی و برقراری مجدد برق در موارد قابل بازیابی ۷۲ دقیقه بود و در بسیاری از موارد، برق در مدت زمان کوتاه‌تری برقرار شد؛ البته در نقاطی که زیرساخت به طور کامل آسیب دیده و از حیز انتفاع خارج شده بود، امکان برقراری فوری برق وجود نداشت.»

در کنار عملکرد شبکه در شرایط بحرانی، شاخص خاموشی ناخواسته نیز یکی از معیارهای ارزیابی وضعیت شبکه توزیع اصفهان است. متوسط نرخ

خاموشی ناخواسته در اصفهان ۹۵ دقیقه در سال اعلام شده، در حالی که میانگین این شاخص در سطح کشور بیش از ۱۳۰ دقیقه در سال است.

■ ۱۶ هزار کیلومتر شبکه و یک مسئله بزرگ‌تر

همه این اقدامات در شرایطی انجام می‌شود که شرکت توزیع برق شهرستان اصفهان مسئولیت شبکه‌ای حدود ۱۶ هزار کیلومتری را بر عهده دارد؛ شبکه‌ای که گستردگی آن، کنترل و حفاظت فیزیکی را دشوار می‌کند.

دادخواه در این زمینه گفت: «این میزان شبکه گسترده، کنترل و حفاظت فیزیکی را دشوار می‌کند و به همین دلیل مدیریت مصرف، پایش هوشمند و کنترل میدانی اهمیت ویژه‌ای دارد.»

از همین منظر، آنچه در اصفهان دنبال می‌شود تنها افزایش ظرفیت تولید نیست. توسعه خورشیدی، اصلاح روش‌شنایی، شناسایی ماینرها، تعویض کنتورهای معیوب، کنترل چاه‌های کشاورزی، بازرسی مشتریان پرمصرف، کنترل هوشمند ادارات و بانک‌ها و افزایش آمادگی گروه‌های عملیاتی، مجموعه‌ای از اقداماتی است که در یک نقطه مشترک به هم می‌رسند: کاهش فشار بر شبکه‌ای که هر سال با رشد مصرف و تشدید ناترازی مواجه است.

دادخواه در پایان نیز تأکید کرد که مسئولیت عبور از این شرایط فقط بر دوش شرکت توزیع برق نیست و گفت: «مدیریت مصرف برق تنها وظیفه شرکت توزیع نیست و همراهی مردم، اصناف، ادارات، بانک‌ها و همه مشتریان می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در عبور از دوره ناترازی انرژی داشته باشد.»

ارائه تصویری چندلایه از وضعیت برق اصفهان در نشست خبری مدیرعامل

اصفهان در محاصره مصرف!

هرمگاوات نیروگاه خورشیدی نیز حدود ۶۰ میلیارد تومان اعلام شده است. در کنار نیروگاه‌های بزرگ، برنامه دیگری نیز در حال شکل‌گیری است: پنل‌های خورشیدی پشت‌بامی. حدود هزار و ۵۰۰ پنل در شهر اصفهان فعال است و هدف‌گذاری شده این تعداد به پنج هزار پنل برسد. این یعنی تولید برق قرار نیست فقط در نیروگاه‌های بزرگ متمرکز بماند و بخشی از ظرفیت تولید می‌تواند به پشت‌بام‌ها و ساختمان‌ها منتقل شود.

این تغییر البته فقط یک پروژه محیط‌زیستی نیست. در شرایطی که سرمایه‌گذاری در تولید برق به منابع مالی قابل توجه نیاز دارد و شبکه در ساعات اوج بار تحت فشار قرار می‌گیرد، پراکنده شدن منابع تولید می‌تواند بخشی از فشار را از روی شبکه سراسری و شبکه توزیع بردارد. خود دادخواه نیز توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر را علاوه بر ضرورت زیست‌محیطی، یک ضرورت اقتصادی برای کاهش فشار بر شبکه عنوان کرده است.

اما همه ظرفیت‌های جدید قرار نیست از نیروگاه بیاید. بخشی از برق مورد نیاز را می‌توان از همان برقی که دست‌آورد کنونی هدر می‌رود یا با تجهیزات پرمصرف مصرف می‌شود.

یکی از پروژه‌های مورد اشاره دادخواه، اصلاح روش‌شنایی معیار است. از مجموع ۱۶۰ هزار چراغ پرمصرف در محدوده خدماتی شرکت، تاکنون ۳۵ هزار چراغ با نمونه‌های کم‌مصرف جایگزین شده و قرار است این روند ادامه پیدا کند. برآورد شرکت این است که اجرای کامل این طرح می‌تواند حدود ۴۰ مگاوات از مصرف برق در زمان اوج بار کم کند.

در ظاهر، تعویض یک چراغ شاید پروژه‌ای ساده و کم‌اهمیت به نظر برسد، اما وقتی این کار در مقیاس ۱۶۰ هزار چراغ انجام شود، ماجرا تغییر می‌کند. این همان نقطه‌ای است که مدیریت مصرف از توصیه‌های کلی فاصله می‌گیرد و به پروژه زیرساختی تبدیل می‌شود؛ یعنی به جای اینکه در تابستان فقط از مردم خواسته شود کمتر برق مصرف کنند، بخشی از مصرف اضافی از طریق اصلاح تجهیزات حذف می‌شود.

از تبدیل اصفهان به «شهر خورشیدی» سخن می‌گوید. استان اصفهان اکنون با حدود ۵۵۰ مگاوات ظرفیت تولید انرژی خورشیدی در جایگاه نخست کشور قرار گرفته و در محدوده خدماتی شرکت توزیع برق شهرستان نیز ظرفیت نیروگاه‌های خورشیدی از تنها ۸ مگاوات در سال ۱۴۰۲ به ۷۱ مگاوات در سال جاری رسیده است.

اما داستان به همین‌جا ختم نمی‌شود. طبق برنامه اعلام‌شده، تا پایان سال حدود ۵۷ مگاوات دیگر به مدار اضافه خواهد شد و ظرفیت تحت پوشش شرکت به حدود ۱۲۵ مگاوات می‌رسد. نکته قابل توجه اینجاست که بخش مهمی از این سرمایه‌گذاری را بخش خصوصی انجام داده و شرکت توزیع برق بیشتر نقش تسهیل‌گر و فراهم‌کننده بستر را داشته است. هزینه احداث

رویداد صنعتی

ناترازی برق دیگر صرفاً مسئله کمبود چند مگاوات در روزهای گرم تابستان نیست؛ مسئله به شبکه‌ای پیچیده از تولید، مصرف، فرسودگی تجهیزات، تلفات، مصارف غیرمجاز و البته تغییر الگوی زندگی شهروندان گره خورده است. در چنین شرایطی، آنچه از سخنان مهرداد دادخواه، مدیرعامل شرکت توزیع برق شهرستان اصفهان، در نشست خبری اخیر بیش از همه به چشم می‌آید، تلاش برای عبور از نگاه سنتی به مسئله برق است؛ نگاهی که همه راه‌حل را در ساخت نیروگاه جدید جست‌وجو می‌کند.

دادخواه در این نشست تصویری چندلایه از وضعیت برق اصفهان ارائه کرد؛ از رشد نزدیک به ۹ برابری ظرفیت خورشیدی تحت پوشش شرکت طی سه سال گرفته تا تعویض هزاران کنتور معیوب، کشف ماینرهای غیرمجاز، پایش مشترکان پرمصرف، اصلاح روش‌شنایی معیار و استقرار صدها گروه عملیاتی برای حفظ پایداری شبکه.

اهمیت این اعداد زمانی بیشتر می‌شود که بدانیم شبکه تحت پوشش شرکت توزیع برق شهرستان اصفهان حدود ۱۶ هزار کیلومتر طول دارد و نگهداری و کنترل چنین شبکه گسترده‌ای در روزهایی که مصرف سرمایشی به اوج می‌رسد، خود یک عملیات مستمر است. دادخواه در عین حال می‌گوید که مسئله ناترازی با افزایش تولید به‌تنهایی حل نمی‌شود و باید همزمان در سه ضلع «مصرف، تولید و خرید انرژی» تغییر ایجاد شود.

این نگاه در نشست‌های خبری قبلی هم وجود داشته؛ شرکت توزیع برق شهرستان اصفهان بر مدیریت مصرف، تنظیم دمای سامانه‌های سرمایشی روی ۲۵ درجه و اجرای مانورهای طرح «مهرباب» برای مقابله با تلفات و انشعابات غیرمجاز تأکید کرده است.

اما شاید مهم‌ترین بخش صحبت‌های دادخواه را بتوان در جایی دید که

جهاد دانشگاهی اصفهان؛ از آب و گردشگری تا هوش مصنوعی و اشتغال برای حل مسائل استان

اینجا «ایده» تولید می شود

پریا پارسادوست

همزمان، دبیرخانه هویت فرهنگی نیز در جهاد دانشگاهی واحد اصفهان شکل گرفته و سند مربوط به مأموریت‌ها و رویکردهای آن تدوین شده است؛ طرحی که قرار است پس از نهایی شدن و ابلاغ، زمینه همکاری‌های مشترک در حوزه هویت فرهنگی اصفهان را فراهم کند.

■ دانشگاه؛ میدان اصلی گفت‌وگو و مشارکت دانشجویان

جهاد دانشگاهی واحد صنعتی اصفهان نیز بخش مهمی از فعالیت‌های خود را در حوزه فرهنگی و دانشجویی متمرکز کرده است.

یکی از مهم‌ترین برنامه‌ها، میزبانی مرحله کشوری چهاردهمین دوره مناظرات ملی دانشجویان ایران است؛ رویدادی که قرار است در هفته نخست شهریورماه در دانشگاه صنعتی اصفهان برگزار شود. برای نخستین بار مرحله کشوری این مسابقات خارج از تهران و به میزبانی اصفهان برگزار خواهد شد و ۶۴ تیم از سراسر کشور در آن حضور خواهند داشت.

■ هوش مصنوعی از کلاس درس تا کشاورزی

هوش مصنوعی حالا در چند بخش مختلف فعالیت‌های جهاد دانشگاهی اصفهان دیده می‌شود؛ از طراحی سیستم آبیاری هوشمند گرفته تا ایجاد دیارتمان تخصصی آموزش.

در واحد صنعتی اصفهان، دیارتمان تخصصی فناوری اطلاعات و هوش مصنوعی برای ارائه آموزش‌های تخصصی در این حوزه در حال فعالیت است. این مجموعه تلاش دارد همگام با قرار گرفتن هوش مصنوعی در میان محورهای توسعه استان، نیروی انسانی مورد نیاز این حوزه را نیز تربیت کند.

در کنار آن، دیارتمان تخصصی بازی‌های رایانه‌ای نیز در حال راه‌اندازی است؛ حوزه‌ای که به گفته پورمدنی در جهان گردش مالی بالایی دارد و بخش بسیار زیادی از بازی‌های مورد استفاده در کشور به محصولات خارجی وابسته است.

جهاد دانشگاهی واحد صنعتی اصفهان همچنین برای نخستین بار در حال برنامه‌ریزی برگزاری رویداد ملی فناوری‌های نوین آموزشی در اصفهان است؛ رویدادی که قرار است بهمن‌ماه برگزار شود و حوزه‌های مختلف آموزش از مدرسه تا دانشگاه و آموزشگاه‌ها را دربرگیرد.

محور اصلی این رویداد، حرکت از آموزش سنتی به سمت فناوری‌های نوین و شخصی‌سازی آموزش است؛ به این معنا که آموزش متناسب با ویژگی‌ها و نیازهای هر فرد طراحی شود. قرار است ایده‌های ارائه‌شده شناسایی و از ایده‌های کاربردی حمایت شود تا در نهایت بخشی از آنها در قالب محصولات دانش‌بنیان وارد بازار شوند.

■ از ایده تا بازار؛ حلقه‌ای که باید کامل شود

در حوزه تجاری‌سازی نیز یک مرکز نوآوری مشترک میان جهاد دانشگاهی و شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان شکل گرفته است؛ مرکزی که هدف آن حمایت از هسته‌ها و شرکت‌های فناوری و کمک به عبور آنها از مرحله ایده تا بازار است. در این مرکز، زیرساخت، فضای کاری، متور و مربی در اختیار مجموعه‌های فناوری قرار می‌گیرد و متناسب با نوع فعالیت، امکان حمایت در حوزه بازاریابی نیز وجود دارد.

■ حکمرانی داده به جای تصمیم‌گیری بدون اطلاعات

در حوزه اجتماعی و مدیریتی نیز جهاد دانشگاهی اصفهان تلاش کرده ظرفیت‌های پژوهشی خود را به ابزار تصمیم‌گیری تبدیل کند.

مرکز افکارسنجی دانشجویان ایران «ایسپا» در جهاد دانشگاهی واحد اصفهان با رویکرد حکمرانی داده فعالیت می‌کند و با جمع‌آوری و تحلیل دیدگاه‌ها، بانک اطلاعاتی قابل توجهی در حوزه‌های مختلف ایجاد کرده است. یکی از آخرین پروژه‌های این مرکز، افکارسنجی مرتبط با انتخابات بود که به سفارش استانداری انجام شد و نتایج آن در اختیار کارفرما قرار گرفت.

در حوزه منابع انسانی نیز جهاد دانشگاهی واحد اصفهان اجرای کانون ارزیابی و توسعه شایستگی را برای دستگاه‌ها و سازمان‌های مختلف برعهده دارد. پس از برگزاری آزمون‌های استخدامی، افراد پذیرفته‌شده از نظر تناسب شغلی و شایستگی‌های مدیریتی و کارشناسی مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. فرایند ارزیابی در دو بخش عمومی و تخصصی انجام می‌شود و در نهایت مشخص می‌کند هر فرد برای چه سطح و جایگاهی مناسب‌تر است. این ظرفیت می‌تواند به دستگاه‌ها در انتخاب نیروی انسانی متناسب با نیازهای واقعی کمک کند.

■ از رسانه تا مسئولیت اجتماعی

بخش دیگری از فعالیت‌های جهاد دانشگاهی اصفهان در حوزه فرهنگ و رسانه دنبال می‌شود. خبرگزاری‌های ایسنا و ایکن، ایسپا و سازمان دانشجویان از جمله مجموعه‌های فعال در ساختار فرهنگی جهاد دانشگاهی واحد اصفهان هستند. کرباسی اعلام کرد طی یک سال گذشته بیش از پنج‌هزار خبر و گزارش در ایسنا و ایکن در اصفهان با موضوعاتی همچون مسائل فرهنگی، اجتماعی، انتخاباتی و تحولات مرتبط با جنگ اخیر تولید و منتشر شده است.

در حوزه مسئولیت اجتماعی نیز آزمایشگاه تشخیص بیماری جهاد دانشگاهی خدمات خود را با تعرفه عمومی ارائه می‌کند؛ تعرفه‌ای که از بخش خصوصی پایین‌تر و اندکی بالاتر از تعرفه‌های دولتی است. در سال گذشته، این ظرفیت در قالب طرح اجتماعی به ۵۰ روستای محروم شهرستان فلاورجان نیز خدمات آزمایشگاهی ارائه کرده است.

است؛ مسئله‌ای که بخش عمده‌ای از آن به کشاورزی و شیوه مصرف منابع آبی بازمی‌گردد.

پورمدنی با اشاره به اینکه حدود ۸۵ تا ۹۵ درصد مصرف آب به بخش کشاورزی اختصاص دارد، از طراحی سیستم آبیاری هوشمند خبر داد که با استفاده از هوش مصنوعی و اینترنت اشیا می‌تواند به کاهش مصرف آب کمک کند. این سامانه مراحل آزمایشگاهی را پشت سر گذاشته و در یک مزرعه تحقیقاتی اطراف اصفهان بومی‌سازی شده است. قرار است طرح در پایان شهریورماه افتتاح شود و نتایج آزمایش‌ها از کاهش قابل توجه مصرف آب حکایت دارد.

پورمدنی تأکید کرد این سیستم با نمونه‌های موجود که عمدتاً بر خودکارسازی عملیات مانند بازو بسته شدن شیرها یا دریافت اطلاعات رطوبت متمرکزند، تفاوت دارد و استفاده از فضای ابری نیز در آن پیش‌بینی شده است. هدف اصلی این است که فناوری از مرحله آزمایشگاهی عبور کرده و به راهکار واقعی برای مدیریت مصرف آب در مزارع تبدیل شود؛ موضوعی که برای استانی مانند اصفهان بیش از یک پروژه پژوهشی و بخشی از پاسخ به بحران مزمن آب است.

■ وقتی ضایعات کشاورزی دوباره ارزش پیدا می‌کند

پروژه دیگری که جهاد دانشگاهی واحد صنعتی اصفهان سال‌هاست دنبال می‌کند، کاهش و مدیریت ضایعات کشاورزی است؛ موضوعی که ارتباط مستقیمی با امنیت غذایی و حتی مصرف آب دارد. پورمدنی با اشاره به اینکه حدود ۳۰ درصد تولید محصولات کشاورزی در کشور تحت عنوان ضایعات از بین می‌رود، گفت هدف کاهش این میزان است. مشکل اصلی فقط مقدار ضایعات نیست، بلکه نبود آمار دقیق و گسترده‌ی این پدیده نیز مانعی برای برنامه‌ریزی محسوب می‌شود. در فرایند تولید، منابع مختلفی از جمله بذر، کود، سم و به‌ویژه آب مصرف می‌شود، اما اگر محصول نهایی از بین برود، همه این منابع نیز هدر رفته‌اند.

جهاد دانشگاهی در این حوزه دو مسیر را دنبال می‌کند: نخست جلوگیری از ایجاد ضایعات در فرایند تولید و دوم، تبدیل ضایعات ایجادشده به محصولات دارای ارزش افزوده. این رویکرد از یک سو به کاهش هدررفت منابع کمک می‌کند و از سوی دیگر می‌تواند بخشی از نیاز کشور به توسعه امنیت غذایی پایدار را پاسخ دهد.

رؤسای جهاد دانشگاهی واحد اصفهان و واحد صنعتی اصفهان به مناسبت چهل‌وششمین سال فعالیت جهاد دانشگاهی در اصفهان در نشست با اصحاب رسانه، گزارشی از مهم‌ترین اقدامات یک سال گذشته ارائه کردند؛ گزارشی که نشان می‌دهد فعالیت این مجموعه تنها به آموزش و پژوهش دانشگاهی محدود نمانده و تلاش شده بخشی از ظرفیت آن مستقیماً در اختیار مسائل استان قرار گیرد.

غلامرضا کرباسی، رئیس جهاد دانشگاهی واحد اصفهان، حوزه گردشگری، حکمرانی داده، ارزیابی نیروی انسانی، مسئولیت اجتماعی و فعالیت‌های فرهنگی و رسانه‌ای را از محورهای اصلی اقدامات یک سال گذشته عنوان کرد. ابودر پورمدنی، رئیس جهاد دانشگاهی واحد صنعتی اصفهان نیز از پروژه‌هایی گفت که با تمرکز بر چالش‌های آب، کشاورزی، آموزش و فناوری در حال اجراست.

■ گردشگری اصفهان از سند تا پروژه

یکی از مهم‌ترین دستاوردهای جهاد دانشگاهی واحد اصفهان در یک سال گذشته، به سرانجام رسیدن طرح جامع گردشگری استان است؛ طرحی که پیش‌تر تدوین و در سال ۱۴۰۲ بازنگری شده بود، اما فرایند تأیید نهایی آن به دلیل برخی مسائل مدیریتی متوقف مانده بود. کرباسی گفت پیگیری‌های جهاد دانشگاهی با کارفرمایی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان و با همکاری استانداری ادامه یافت و پس از بررسی درمیز گردشگری استان و کارگروه‌های تخصصی، طرح موفق به دریافت تأییدیه‌های نهایی شد. در این طرح وظایف دستگاه‌ها و نهادهای مختلف نیز مشخص شده است تا پس از ابلاغ، هر دستگاه متناسب با مسئولیت خود در اجرای آن نقش داشته باشد.

اهمیت این سند از آن جهت بیشتر می‌شود که گردشگری یکی از محورهای مورد تأکید مدیریت استان است و در کنار هوش مصنوعی و انرژی، در قالب طرح «سه به علاوه یک» مورد توجه قرار گرفته است. جهاد دانشگاهی در حوزه گردشگری تنها به تدوین سند اکتفا نکرده است. اطلس گردشگری اصفهان مبتنی بر GIS با حدود یک‌هزار و ۲۰۰ لایه اطلاعاتی تهیه شده و در اختیار اداره کل میراث فرهنگی قرار گرفته است؛ ابزاری که می‌تواند تصویری جامع از ظرفیت‌های گردشگری استان ارائه دهد و قابلیت به‌روزرسانی داشته باشد. کرباسی توضیح داد امکان اضافه یا حذف اطلاعات و لایه‌های جدید در آن وجود دارد و می‌تواند به‌عنوان بانک اطلاعاتی جامع در حوزه گردشگری استان مورد استفاده قرار گیرد.

در ادامه همین مسیر، جهاد دانشگاهی بازارهای هدف جدید گردشگری بین‌المللی را نیز بررسی کرده است. در این مطالعات، سلیقه، ویژگی‌های اجتماعی و فرهنگی و نوع جاذبه‌های مورد علاقه گردشگران مورد بررسی قرار گرفته تا ظرفیت‌های گردشگری اصفهان متناسب با نیاز بازارهای مختلف عرضه شود.

■ نسخه فناوریانه جهاد دانشگاهی برای بحران آب

جهاد دانشگاهی واحد صنعتی اصفهان تمرکز ویژه‌ای بر یکی از جدی‌ترین مسائل استان یعنی آب گذاشته

وقتی خانه‌های متروکه، مهاجرت ساکنان و خاموشی بازار پس از غروب، حیات شبانه پیرامون مسجد جامع اصفهان را تهدید می‌کند

میراثی در میان خانه‌های متروکه

سمانه سلطانی

مسجد جامع اصفهان قرن‌هاست در قلب بافت تاریخی شهر ایستاده است؛ بنایی که تغییر سلسله‌ها، جنگ‌ها، تحولات شهری و دگرگونی‌های اجتماعی را پشت سر گذاشته و امروز به عنوان یکی از مهم‌ترین نمونه‌های معماری تاریخی ایران، در فهرست میراث جهانی یونسکو قرار دارد. اما در اطراف این بنای هزارساله، تصویری متفاوت شکل گرفته است؛ خانه‌هایی که خالی مانده‌اند، زمین‌هایی که رها شده‌اند، گذرهایی که با پایان فعالیت بازار خلوت می‌شوند و بافتی که در بخشی از ساعات شب، از حضور ساکنان و گردشگران تهی است.

مدیر پایگاه میراث جهانی مسجد جامع اصفهان در گفت و گو با «ایرنا»، این وضعیت را یکی از معضلات جدی پیرامون این اثر دانسته و معتقد است راه عبور از آن، نه صرفاً افزایش اقدامات حفاظتی، بلکه بازگرداندن «زندگی» به بافت پیرامونی مسجد است؛ پیشنهادی که بر اساس آن خانه‌های مخروبه و زمین‌های رهاشده باید به اقامتگاه، هتل سنتی، رستوران، کافه و دیگر کاربری‌های گردشگری تبدیل شوند.

مسئله، اما فقط زیباسازی اطراف یک اثر تاریخی نیست. تجربه بسیاری از شهرهای تاریخی نشان می‌دهد که بافت تاریخی زمانی زنده و امن می‌ماند که در تمام ساعات روز مورد استفاده قرار گیرد. به همین دلیل، تبدیل فضاهای متروکه به کاربری‌های فعال می‌تواند همزمان سه مسئله امنیت، اقتصاد محلی و حفاظت از میراث را هدف قرار دهد.

■ وقتی بازار خاموش می‌شود

امیدعلی صادقی، مدیر پایگاه میراث جهانی مسجد جامع عتیق، در گفت‌وگو با ایرنا گفته است تعدادی از خانه‌های پیرامون مسجد به دلیل تعدد مالکان، مهاجرت ساکنان اصلی، تبدیل شدن به انبار یا اجاره به افراد غیربومی دچار نابسامانی شده‌اند. به گفته او، در محدوده‌هایی مانند کوچه منصوریان، تخریب برخی خانه‌ها فضاهای رهاشده‌ای ایجاد کرده که پس از پایان ساعت کاری بازار، به فضاهای بی‌دفاع شهری تبدیل می‌شوند.

این اتفاق در بافت تاریخی اهمیت بیشتری دارد؛ زیرا خیابان و کوچه‌ای که در طول روز به دلیل فعالیت بازار، کسبه و گردشگران پرتحرک است، ممکن است چند ساعت بعد به فضایی کم‌رفت‌وآمد تبدیل شود. کاهش حضور انسانی، نبود کاربری فعال و تاریکی می‌تواند احساس ناامنی را افزایش دهد و در بلندمدت به خروج بیشتر ساکنان و کاهش انگیزه سرمایه‌گذاری منجر شود؛ چرخه‌ای که در نهایت خود بافت تاریخی را فرسوده‌تر می‌کند.

از این منظر، «فضای بی‌دفاع شهری» تنها یک زمین خالی یا خانه مخروبه نیست؛ بلکه حلقه‌ای از مشکلات اجتماعی، اقتصادی و کالبدی است که در صورت بی‌توجهی می‌تواند ارزش یک محدوده تاریخی را کاهش دهد.

■ گنج جهانی، محله‌ای کم‌جان

مسجد جامع اصفهان در سال ۲۰۱۲ در فهرست میراث

جهانی یونسکو ثبت شد. این اثر با مساحت حدود ۲۰۷ هکتار، دارای حریمی به وسعت حدود ۱۸۰۶ هکتار است و یونسکو بر ضرورت هماهنگی مدیریت آن با طرح‌های شهری اصفهان تأکید کرده است. همچنین مطابق الزامات یونسکو، حفاظت از حریم مسجد باید با همکاری مستمر نهاد میراث فرهنگی و مدیریت شهری دنبال شود.

اهمیت مسجد تنها به قدمت آن محدود نمی‌شود. یونسکو این بنا را نمونه‌ای کم‌نظیر از تحول معماری اسلامی ایران در طول حدود ۱۲ قرن معرفی کرده است؛ مجموعه‌ای که نشانه‌هایی از دوره‌های مختلف تاریخی، از سلجوقی و ایلخانی تا تیموری و صفوی را در خود جای داده است.

بنابراین، هر اتفاقی در بافت پیرامون مسجد صرفاً یک مسئله محلی نیست. کیفیت منظر شهری، نوع ساخت‌وساز، فعالیت‌های اقتصادی و حتی نحوه مدیریت رفت‌وآمد در اطراف این بنا با الزامات حفاظت از ارزش جهانی آن ارتباط دارد.

■ گردشگری هست؛ اما آیا «زندگی» هم هست؟

استان اصفهان همچنان یکی از مهم‌ترین قطب‌های گردشگری کشور است. تنها در نوروز ۱۴۰۴، تا پایان روز ۱۱ فروردین بیش از ۶ میلیون بازدید از جاذبه‌های تاریخی و گردشگری استان ثبت شد که نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۱۵ درصد افزایش داشت. در همین بازه، بیش از یک میلیون و ۸۰۰ هزار نفر نیز دست‌کم یک شب در استان اقامت کردند.

این آمار نشان می‌دهد تقاضا برای گردشگری تاریخی در اصفهان وجود دارد؛ پرسش مهم این است که چه میزان از این ظرفیت می‌تواند به رونق بافت پیرامونی مسجد جامع تبدیل شود؟

اگر گردشگر تنها برای بازدید کوتاه وارد مسجد شود و پس از آن با گذرهایی کم‌تحرک، خانه‌های متروکه و کسب‌وکارهای تعطیل مواجه شود، بخش قابل توجهی از ظرفیت اقتصادی گردشگری از دست می‌رود. در مقابل، اگر پیرامون مسجد به محدوده‌ای برای اقامت، غذا، صنایع دستی، کافه‌های سنتی، توره‌های پیاده‌روی و رویدادهای فرهنگی تبدیل شود، مدت حضور گردشگر افزایش می‌یابد و درآمد بیشتری در همان بافت گردش می‌کند.

به همین دلیل پیشنهاد پایگاه جهانی مسجد جامع را می‌توان نه فقط یک برنامه مرمتی، بلکه نوعی سیاست «احیای بافت از طریق اقتصاد گردشگری» دانست.

■ خانه‌هایی که می‌توانند دوباره زنده شوند

صادقی پیشنهاد کرده است خانه‌ها و زمین‌های رهاشده در شمال، شمال شرق، غرب و جنوب مسجد به مراکز تجاری و گردشگری تبدیل شوند؛ از رستوران و کافه سنتی گرفته تا اقامتگاه بوم‌گردی و هتل سنتی.

این مدل در صورت اجرای درست، یک مزیت مهم دارد: برای زنده کردن بافت الزام‌ناپذیری به ساخت‌وساز گسترده و تغییر چهره تاریخی آن نیست. می‌توان بخش قابل توجهی از بناهای موجود را با مرمت و تغییر کاربری دوباره وارد چرخه اقتصادی کرد.

البته این مسیر ساده نیست. محدوده ثبت جهانی

ضوابط سخت‌گیرانه‌ای برای ساخت‌وساز دارد و افزایش ارتفاع یا تغییرات کالبدی گسترده امکان‌پذیر نیست. از سوی دیگر، تعدد مالکان در بسیاری از خانه‌های تاریخی باعث می‌شود تصمیم‌گیری درباره یک بنا به توافق چند مالک وابسته باشد.

اینجاست که نقش شهرداری و میراث فرهنگی پررنگ می‌شود. اگر قرار باشد مالک یک خانه تاریخی برای مرمت و تبدیل آن به اقامتگاه یا کافه سرمایه‌گذاری کند، باید بداند مسیر دریافت مجوز، تأمین زیرساخت و بهره‌برداری برای او روشن است. بدون چنین سازوکاری، صرفاً توصیه به سرمایه‌گذاری نمی‌تواند خانه‌های متروکه را به بناهای فعال تبدیل کند.

■ تجربه جهانی چه می‌گوید؟

یونسکو در پرونده مسجد جامع اصفهان نیز بر اهمیت مدیریت یکپارچه تأکید کرده است. طبق الزامات مدیریت این اثر، همکاری میان میراث فرهنگی، شهرداری و سایر نهادهای مسئول برای حفاظت از مسجد و حریم آن ضروری است. یونسکو همچنین برای طرح‌های توسعه‌ای در حریم اثر، انجام ارزیابی اثرات میراثی را مورد تأکید قرار داده است.

بنابراین، احیای خانه‌های اطراف مسجد نباید به معنای ورود بی‌ضابطه کاربری‌های تجاری باشد. رستوران، کافه یا هتل سنتی اگر بدون توجه به ظرفیت کوچه‌ها، تأسیسات، منظر تاریخی، ترافیک، پسماند و آرامش ساکنان ایجاد نشود، می‌تواند خود به یک مشکل تازه تبدیل شود.

هدف باید ایجاد «حیات شهری کنترل‌شده» باشد؛ یعنی بافت هم در ساعات مختلف زنده بماند و هم هویت تاریخی خود را از دست ندهد.

مسجد جامع اصفهان در سال‌های اخیر تنها با مسئله فضاهای رهاشده مواجه نبوده است. فرونشست زمین، مسائل مربوط به زیرساخت‌های آب و رطوبت و نگرانی درباره پروژه مترو نیز در مقاطع مختلف درباره این بنای جهانی مطرح شده است.

در سال ۱۴۰۴، موضوع عبور خط ۲ مترو از نزدیکی مسجد جامع و مکاتبات یونسکو درباره الزامات حفاظتی آن دوباره مورد توجه قرار گرفت. میراث فرهنگی استان اصفهان اعلام کرده بود که یونسکو خواستار ارائه توضیحات علمی و مستند درباره مسیر مترو و مطالعات انجام‌شده برای جلوگیری از آسیب احتمالی به بنا شده است.

همچنین گزارش‌های منتشرشده در ماه‌های اخیر از مشکلات رطوبتی و نشستی لوله‌های آب در محدوده پشت‌گنبد نظام‌الملک خبر داده‌اند؛ مسئله‌ای که نشان می‌دهد حفاظت از مسجد جامع فقط به مرمت کاشی و آجر محدود نیست و زیرساخت‌های شهری پیرامون آن نیز باید بخشی از برنامه حفاظتی باشد.

از سوی دیگر، در اصفهان مسئله فرونشست به یکی از تهدیدهای جدی میراث تاریخی تبدیل شده است. در آذر ۱۴۰۴ نیز اعلام شد ۳۰۰ میلیارد تومان برای حفاظت اضطراری از بناهای تاریخی استان اختصاص یافته است؛ موضوعی که نشان‌دهنده ابعاد گسترده چالش‌های حفاظتی در اصفهان است. در چنین شرایطی، مسئله فضاهای بی‌دفاع را نمی‌توان جدا از سایر مشکلات بافت تاریخی دید. خانه مخروبه، زمین رهاشده، مهاجرت ساکنان، ضعف زیرساخت، کمبود خدمات و کاهش فعالیت شبانه، هر کدام بخشی از یک زنجیره هستند.

اگر خانه‌ای متروکه بماند، ارزش اقتصادی آن کاهش می‌یابد؛ اگر ارزش اقتصادی بافت کاهش یابد، انگیزه مالک برای مرمت کمتر می‌شود؛ با کاهش مرمت، فرسودگی افزایش می‌یابد و با فرسودگی، احتمال تخریب بیشتر می‌شود. در نهایت نیز یک فضای تاریخی که می‌توانست مقصد گردشگری باشد، به نقطه‌ای کم‌تحرک و بی‌دفاع تبدیل می‌شود.

راه معکوس کردن این چرخه، ایجاد انگیزه اقتصادی برای حفاظت است. مالکی که بداند مرمت خانه تاریخی‌اش می‌تواند آن را به اقامتگاه یا کسب‌وکاری پایدار تبدیل کند، انگیزه بیشتری برای حفظ بنا خواهد داشت؛ به شرط آنکه قوانین، مجوزها و حمایت‌های مالی و فنی، مسیر را برای او امکان‌پذیر کنند.

مدیر پایگاه میراث جهانی مسجد جامع نیز اعلام کرده است که این مجموعه آماده حمایت از مالکان و سرمایه‌گذارانی است که در چارچوب ضوابط میراث فرهنگی برای احیای خانه‌ها اقدام کنند و قرار است مسیر اجرایی این طرح با همکاری شهرداری تسهیل شود.

■ مسجدی که نباید بعد از غروب تنها بماند

مسجد جامع اصفهان برای قرن‌ها بخشی از زندگی روزمره شهر بوده است؛ در میان بازار، محله، کسب‌وکار و رفت‌وآمد مردم شکل گرفته و رشد کرده است. اگر امروز پیرامون آن خانه‌های خالی و زمین‌های رهاشده شکل گرفته، حفاظت از این میراث جهانی تنها با نگهداری خود بنا امکان‌پذیر نیست.

مسجد جامع برای زنده ماندن به محله‌ای زنده نیاز دارد؛ محله‌ای که ساکن داشته باشد، گردشگر در آن توقف کند، کسب‌وکارهای سازگار با هویت تاریخی در آن فعالیت کنند و پس از تعطیلی بازار، زندگی به طور کامل از آن رخت نیندد.

در این میان، تبدیل خانه‌های متروکه به اقامتگاه و فضاهای گردشگری می‌تواند یک فرصت باشد؛ اما تنها در صورتی که همزمان سه اصل رعایت شود: حفاظت از هویت تاریخی، تأمین منافع اقتصادی مالکان و ایجاد حضور مستمر و ایمن شهروندان و گردشگران.

۱۶۰ هکتار از زاینده رود آزاد شد؛

بازگشایی شریان‌های آبی در تنگنای بودجه

“

بخشی از مشکل افرادی هستند که در سنوات گذشته تصرف کرده‌اند و اکنون نمی‌خواهند زمین‌ها از آن‌ها گرفته شود و به‌راحتی کنار نمی‌آیند. بخش زمان بر هم این است که اگر شرایط تصرف طوری باشد که بتوان از تبصره چهار ماده دو قانون توزیع عادلانه آب استفاده کرد، سریع‌تر به نتیجه می‌رسیم اما روند دادگاه و پروسه قضایی طولانی است

”

ندا سپاهی

اصفهان با دارا بودن پنج هزار کیلومتر رودخانه و مسیل، سرزمینی است که هستی‌اش با آب‌های جاری گره خورده است. با وجود این، رودخانه زاینده‌رود و کیلومترها رودخانه و مسیل در این استان، سال‌هاست میدان نبرد خاموش میان تصرفات، رسوبات انباشته و کمبود اعتبارات شده است.

مدیر دفتر رودخانه‌ها و سواحل شرکت آب منطقه‌ای اصفهان می‌گوید سال گذشته تنها ۸۹۰ میلیون تومان اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان به این حوزه تخصیص یافته؛ عددی که در برابر ۵۰۰ کیلومتر رودخانه و مسیل استان هیچ است.

با این حال، به گفته او تنها در سال ۱۴۰۴ حدود ۳۵۰ هکتار از حریم و بستر رودخانه‌های استان آزاد شد که نزدیک به ۱۶۰ هکتار آن مربوط به زاینده‌رود بوده است.

به گزارش خبرنگار «مهر»؛ لایروبی پنج کیلومتری در بالادست سد زاینده‌رود و ۳۵ کیلومتر در محدوده شهری، احداث دیوار ساماندهی در چم کلبی و ورزنه و بازگشایی رودخانه دامنه - داران پس از سال‌ها تصرف کامل، بخشی از این اقدامات بوده است.

در گفتگو با پیمان مختاری مدیر دفتر رودخانه‌ها و سواحل شرکت آب منطقه‌ای اصفهان، جزئیات طرح ساماندهی و لایروبی رودخانه‌های استان، آزادسازی‌ها، اولویت‌بندی‌ها و چالش‌های اجرایی را بررسی کردیم که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید؛

■ آقای مختاری، لطفاً بفرمایید وضعیت فعلی حریم و بستر رودخانه زاینده‌رود به چه صورت است؟ تا امروز چند هکتار آزادسازی و چند کیلومتر لایروبی انجام شده، به‌خصوص در یک سال اخیر و در خصوص سایر رودخانه‌های اولویت‌دار استان هم توضیح بفرمایید.

در سال ۱۴۰۴ حدود ۳۵۰ هکتار آزادسازی در رودخانه‌های سراسر استان انجام دادیم که نزدیک به ۱۶۰ هکتار از این مقدار مربوط به رودخانه زاینده‌رود بوده است. از ابتدای سال جاری ۱۴۰۵ تا کنون نیز ۲۷۶ هکتار آزادسازی کرده‌ایم که نزدیک به ۱۹ هکتار آن در رودخانه زاینده‌رود بوده است.

در بخش لایروبی، سال گذشته در رودخانه زاینده‌رود از محدوده پل اورگان تا پل کلیچه و پل سد زاینده‌رود به طول تقریبی پنج کیلومتر لایروبی انجام دادیم. در محدوده شهری هم حدود سی و پنج کیلومتر لایروبی کردیم.

■ اولویت‌بندی شما برای انتخاب بازه‌های لایروبی و آزادسازی بر چه اساسی است؟

اولویت اول مدیریت سیلاب است. در رودخانه زاینده‌رود به دلیل بحث انتقال آب نیز، نقاط حساس و حادثه‌خیز در اولویت ساماندهی قرار گرفته‌اند. جاهایی که رودخانه کمی تغییر کرده یا عمق آن تغییر یافته و همچنین محل‌هایی که رسوبات جمع‌آوری شده باعث کندی جریان و ورود خسارت به سواحل می‌گردد، مورد توجه قرار می‌گیرند.

■ مطالعات تعیین حریم و بستر رودخانه‌های استان تا کجا پیش رفته است؟

سه هزار و ۵۰۰ کیلومتر از رودخانه‌های استان مورد مطالعه قرار گرفته است. حدود ۲ هزار و یکصد کیلومتر مطالعات مصوب دارد که از سوی سازمان نقشه‌برداری در سامانه کاداستر ثبت شده و مابقی مطالعات در مراحل پایانی

است.

■ در مجموع طول رودخانه‌های استان اصفهان چند کیلومتر است؟

در مجموع پنج هزار کیلومتر رودخانه و مسیل در سطح استان داریم. رودخانه‌های اولویت‌دار همان سه هزار و ۵۰۰ کیلومتر هستند که مطالعات آن‌ها رو به اتمام است.

■ بعد از آزادسازی حریم و بستر رودخانه‌ها چه اقدامی برای جلوگیری از بازگشت تصرفات انجام می‌دهید؟

در گام اول پس از انجام مطالعات حریم و بستر، شاخص‌گذاری تحت عنوان رپرگذاری انجام می‌دهیم؛ یعنی یک سری میله‌های فلزی در مرز بستر و حریم و در انتهای خط بستر نصب می‌کنیم. تا کنون هفتصد و پنجاه و هفت کیلومتر از رودخانه‌های استان را رپرگذاری کرده‌ایم.

همچنین نیروهای گشت و حفاظت داریم که در دو سه سال اخیر کل رودخانه‌های استان را تحت پوشش قرار می‌دهند. حدود یکصد نفر به‌صورت مستقیم در این قراردادها فعالیت می‌کنند.

■ درباره‌هایی که لایروبی انجام شده، آیا ظرفیت آب‌گذری رودخانه و رفتار هیدرولیکی آن به شکل قابل اندازه‌گیری بهبود پیدا کرده است؟

بله. در برخی شهرستان‌ها حتی با بارش خیلی کم، مثلاً ده پانزده میلی‌متر با شدت زیاد، سیلاب رخ می‌داد، اما با اقدامات چند سال اخیر بسیاری از شهرستان‌ها ایمن شده‌اند. به‌خصوص در مناطقی مانند استان اصفهان که شدت بارش‌ها زیاد و مدت آن‌ها کم است، نیاز به لایروبی سالانه دارد.

■ اشاره کردید که برخی خیابان‌ها یا معابر در کاشان روی مسیر قدیمی رودخانه بوده‌اند. آیا با شهرداری یا راه و شهرسازی درگیر هستید؟

بله. سال گذشته بلوار آیت ... خامنه‌ای در شهرستان کاشان که محل عبور و مرور بوده، بر اساس اعتبارات موجود حدود دو کیلومتر دیوار ساماندهی احداث کردیم.

■ مهم‌ترین موانع اجرایی آزادسازی و لایروبی در استان چیست؟

بخشی از مشکل افرادی هستند که در سنوات گذشته تصرف کرده‌اند و اکنون نمی‌خواهند زمین‌ها از آن‌ها گرفته شود و به‌راحتی کنار نمی‌آیند. بخش زمان‌بر هم این است که اگر شرایط تصرف طوری باشد که بتوان از تبصره چهار ماده دو قانون توزیع عادلانه آب استفاده کرد، سریع‌تر به نتیجه می‌رسیم اما روند دادگاه و پروسه قضایی طولانی است.

از همه مهم‌تر، در یکی دو سال اخیر بحث تأمین اعتبارات بسیار درگیرکننده بوده است. اعتبارات پروژه‌ها از محل جاری شرکت آب منطقه‌ای تأمین می‌شود و پس از جنگ اخیر با مشکلات جدی روبه‌رو شده‌ایم. اعتبارات استانی هم تخصیص داده نمی‌شود.

■ از محل مدیریت بحران هم کمک نمی‌شود؟

نه، اعتباراتی از این محل هم نداریم.

■ درباره‌های شهری و حاشیه شهر اصفهان، تعارض بین ساماندهی رودخانه و طرح‌های شهری یا ساخت‌وسازهای بلندمرتبه را چگونه مدیریت می‌کنید؟

رودخانه زاینده‌رود به‌جز محدوده پارک ناژوان، حد بسترش منطبق با محدوده شهر یا خیابان‌های شهر است. در شهر اصفهان با ساختمان‌سازی‌های کنار

رودخانه درگیر نیستیم، چون حریم و بستر عریض است و تصرفات پس از انقلاب آزاد شده‌اند.

■ برنامه کوتاه‌مدت یا میان‌مدت برای سال جاری یا سال‌های آینده چیست و کدام رودخانه‌ها در اولویت آزادسازی و لایروبی هستند؟

در سال جاری اعتبارات طرح ملی برای لایروبی و ساماندهی فعلاً صفر است و باید ببینیم تا برج ۶ چه اعتباری می‌آید. ظرفیت انجام کار ما خیلی بیشتر از این است اما واقعیت این است که فقط در صورت تخصیص اعتبار می‌توانیم کار کنیم.

در سنوات گذشته از محل اعتبارات جاری تا صد میلیارد و سال گذشته دویست و پنجاه میلیارد تومان هزینه کردیم اما در سال ۱۴۰۵ اعتبارات جاری به مشکل خورده است.

به‌طور کلی در سه حوضه استان (زاینده‌رود، فلات مرکزی و کارون) به ترتیب چهل هکتار در فلات مرکزی، بیست هکتار در زاینده‌رود و چهار هکتار در حوضه کارون آزادسازی پیش‌بینی شده است.

■ در بالادست سد زاینده‌رود چه همکاری یا چالش‌هایی با استان همسایه دارید؟

تفاوت نحوه برخورد استان همجوار چالش‌هایی ایجاد کرده است. مثلاً در محدوده‌هایی مانند مشهدکاه و ساحل سمت چپ رودخانه زاینده‌رود ما اجازه کشت نمی‌دهیم اما در مقابل، استان بالادست، کشت انجام شده و حتی بخشی از اراضی تملیکی دریاچه سد تصرف شده است.

ورود به آن منطقه نیاز به همکاری مقامات شهرستانی دارد. ما در محدوده خود رودخانه زاینده‌رود حتی با سکوسازی و اقدامات مشابه شکایت قضایی کرده‌ایم و روند را پیگیری می‌کنیم.

■ برای استفاده از فناوری‌های جدید در مدیریت حریم و بستر رودخانه چه برنامه‌هایی دارید؟

نمی‌توانم بگویم از هوش مصنوعی برای مدیریت کامل استفاده می‌کنیم اما نرم‌افزارهای به‌روزتری برای تعیین حریم و بستر آمده و شناسایی تصرف با تصاویر ماهواره‌ای بخش عمده‌ای از کار را انجام می‌دهد.

واقعیت کار ما این است که باید بازدید میدانی شود و روند قضایی پیگیری گردد. در حوزه کاری سواحل و رودخانه‌ها استفاده از هوش مصنوعی بیشتر در بحث مطالعات جواب می‌دهد، نه در بخش اجرایی.

■ برخی معتقدند لایروبی و ساماندهی باعث شده رودخانه شبیه کانال آبرسانی شود و خط‌القر طبیعی یا قابلیت تغذیه آبخوان از بین برود. این انتقاد را چقدر وارد می‌دانید؟

شکل طبیعی رودخانه باید حفظ شود اما نمی‌توان گفت چون در سنوات گذشته حاشیه رودخانه را تنگ کرده‌ایم و شهر را به سمت آن پیش برده‌ایم، حالا لایروبی و ساماندهی نکنیم.

اقدامات ما بیشتر جنبه ایمن‌سازی سیلاب دارد. اگر این کارها انجام نشود، بستری که زمانی ظرفیت داشته و اکنون بسیار کم‌ظرفیت مانده، نمی‌تواند جریان را عبور دهد.

در قوانین هم چارچوب‌هایی وجود دارد که شاید نیاز به اصلاح داشته باشد. طبق تبصره یک ماده دو قانون توزیع عادلانه آب، تعیین پهنای بستر و حریم با توجه به آمار هیدرولوژی و داغاب در بستر طبیعی و بدون رعایت اثر ساختمان و تأسیسات آبی انجام می‌شود.

مدیر شعب بانک مسکن استان خبر داد:

تامین مالی ۲۶ هزار و ۵۰۰ واحد نهضت ملی در استان اصفهان

واحد مسکونی در قالب ۲ هزار و ۹۵۰ پروژه پرداخت شده است.

وی افزود: مبلغ قراردادهای منعقد شده بالغ بر ۱۳۰ هزار میلیارد ریال است که تا کنون بیش از ۱۰۶ هزار میلیارد ریال (معادل ۸۰ درصد قراردادهای) به پروژه‌ها تزریق شده است. ضمن آنکه تا کنون بیش از هشت هزار و ۳۵ واحد برای متقاضیان فروش اقساطی شده و این روند پرشتاب ادامه دارد.

■ افزایش سقف تسهیلات برای سازندگان حرفه‌ای و فناوری‌های نوین

سرشاری از سیاست‌های جدید و تشویقی برای تقویت ساخت‌وساز خبر داد و گفت: به منظور حمایت از فناوری‌های نوین و روش‌های کاهنده مصرف انرژی، سقف تسهیلات مشارکت مدنی برای انبوه‌سازان حرفه‌ای در مراکز استان‌ها به ۱۵ میلیارد ریال و در سایر شهرها به ۱۲ میلیارد ریال به ازای هرواحد افزایش یافته است. (این رقم برای سازندگان عادی به ترتیب ۱۲ و ۹ میلیارد ریال است).

وی با اشاره به حمایت نامحدود از صنعتی‌سازی ساختمان بیان کرد: برای طرح‌های صنعتی‌سازی سقف ریالی خاصی لحاظ نشده و تا ۸۰ درصد هزینه کل طرح قابل پرداخت است. تخفیف یک درصدی در پایان دوران ساخت، تقسیط ۲ سال بیشتر نسبت به طرح‌های عادی و پرداخت تسهیلات پس از اتمام فونداسیون، از مشوق‌های ویژه این بخش است.

وی همچنین به حمایت ویژه از خانواده‌های آسیب‌دیده از جریان «جنگ رمضان» اشاره کرد و گفت: برای تأمین اسکان موقت این هم‌وطنان، ۲۴۵ فقره تسهیلات قرض الحسنه ودیعه مسکن به ارزش یک هزار و ۲۸۸ میلیارد ریال در کوتاه‌ترین زمان ممکن پرداخت شد. همچنین صدور ۶۳۰ فقره ضمانت‌نامه بانکی در راستای پشتیبانی از سازندگان و پیمانکاران، از دیگر اقدامات این مدیریت در حوزه اقتصادی بوده است.

■ پیشتازی در طرح نهضت ملی مسکن

مدیر شعب بانک مسکن استان اصفهان با تأکید بر حضور جدی این بانک در طرح کلان دولت خاطر نشان کرد: تا کنون تسهیلات احداث برای ۲۶ هزار و ۵۰۰

مدیر شعب بانک مسکن اصفهان در تشریح جزئیات این تسهیلات افزود: ۸۲۲ فقره تسهیلات خرید مسکن و ساختمان، ۹۴ فقره تسهیلات مشارکت مدنی، پنج هزار و ۲۵۱ فقره تسهیلات قرض الحسنه، سه هزار و ۴۳۵ فقره تسهیلات جعاله تعمیرات مسکن و یک هزار و ۷۹ فقره وام حمایت از حمایت از قانون جوانی جمعیت و آسیب‌دیدگان پرداخت شده است.

سرشاری ایفای مسئولیت‌های اجتماعی را از اولویت‌های این بانک برشمرد و تصریح کرد: در راستای حمایت از تشکیل خانواده، در چهار ماه نخست امسال ۲۴۴ فقره تسهیلات ازدواج (به مبلغ ۸۲۶ میلیارد ریال) و ۵۲ فقره تسهیلات فرزندآوری (به مبلغ ۴۵ میلیارد ریال) پرداخت شده است.

مدیر شعب بانک مسکن استان اصفهان از پرداخت بیش از ۵۰ هزار میلیارد ریال (معادل ۵ همت) تسهیلات در چهار ماه نخست امسال خبر داد و گفت: از ابتدای طرح نهضت ملی مسکن تا کنون، تأمین مالی ۲۶ هزار و ۵۰۰ واحد مسکونی در این استان با موفقیت انجام شده است.

به گزارش ایرنا، غلامرضا سرشاری در جمع خبرنگاران افزود: بانک مسکن به عنوان یک بانک دولتی در حدود ۲ برابر منابع خود در اصفهان اقدام به اعطای وام در استان کرده و این نهاد مالی هم‌اکنون با ۷۶ شعبه و ۲ حوزه عملیاتی در ۲۷ شهرستان استان به ارائه خدمت می‌پردازد.

وی ادامه داد: حوزه شمال استان به مرکزیت کاشان با ۱۲ شعبه و حوزه غرب استان به مرکزیت شاهین شهر با ۱۴ شعبه فعال هستند و سایر شعب نیز تحت نظارت مستقیم مدیریت شعب در مرکز استان فعالیت می‌کنند.

■ پرداخت بیش از ۱۲ هزار فقره تسهیلات در چهار ماه

وی با اشاره به عملکرد تسهیلاتی استان در چهار ماهه ابتدایی سال جاری بیان کرد: در این بازه زمانی، ۵۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات در قالب ۱۲ هزار و ۶۰۶ فقره به متقاضیان تخصیص یافته است. این تسهیلات در بخش‌های متنوعی همچون مشارکت مدنی، خرید مسکن و ساختمان، مرابحه، قرض الحسنه و خرید دین پرداخت شده تا علاوه بر مأموریت اصلی بانک، نیازهای فعالان اقتصادی نیز مرتفع گردد.

مدیرکل انتقال خون استان:

نقش رسانه‌ها در ترویج اهدای خون بانوان و نسل‌زد پررنگ‌تر شود

مدیرکل انتقال خون استان فارس، رسانه‌ها را بازوی اصلی فرهنگ‌سازی برای افزایش مشارکت بانوان و نسل جوان در اهدای خون دانست و بر لزوم اطلاع‌رسانی هدفمند و مستمر برای تبدیل این اقدام به یک مسئولیت اجتماعی پایدار تأکید کرد.

به گزارش خبرنگار ایرنا، مجید اکبرزاده اظهار کرد: رسانه‌ها یکی از مهم‌ترین ارکان اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی در جامعه هستند و نقش آنها در حوزه سلامت و موضوعات مرتبط با زندگی مردم، بسیار حائز اهمیت است.

وی افزود: حوزه انتقال خون به‌طور مستقیم با سلامت مردم و نجات جان بیماران ارتباط دارد و از این رو اطلاع‌رسانی صحیح، به‌موقع و مستمر درباره اهمیت اهدای خون می‌تواند زمینه‌ساز افزایش مشارکت مردم و تداوم ذخایر خونی استان باشد.

مدیرکل انتقال خون استان فارس با اشاره به ضرورت توجه بیشتر به موضوع اهدای خون بانوان گفت: بانوان بخش مهمی از جامعه را تشکیل می‌دهند و باید با استفاده از ظرفیت رسانه‌ها، آگاهی‌رسانی مناسب‌تری در خصوص اهمیت اهدای خون، شرایط آن و نقش بانوان در تأمین خون مورد نیاز بیماران صورت گیرد.

اکبرزاده ادامه داد: همچنین لازم است برای حضور و مشارکت بیشتر نسل جوان و به‌ویژه نسل‌زد در حوزه اهدای خون برنامه‌ریزی و فرهنگ‌سازی بیشتری انجام شود؛ چراکه آینده اهدای خون و تداوم این حرکت انسان‌دوستانه تا حد زیادی به حضور و مشارکت نسل‌های جدید وابسته است.

بیمه سلامت اصفهان ۴۶ هزار میلیارد ریال برای بیماران سخت درمان هزینه کرد

صندوق حمایت از بیماران خاص و صعب‌العلاج را در کشور داشته و بیش از ۴۰۶ همت اعتبار برای حمایت از این بیماران جذب شده است.

مدیرکل بیمه سلامت اصفهان بیان کرد: صندوق حمایت از بیماران خاص و صعب‌العلاج بیمه سلامت بر اساس مصوبه مجلس شورای اسلامی از اواخر سال ۱۴۰۱ فعالیت خود را آغاز کرده و در حال حاضر ۱۳۰ گروه بیماری از جمله انواع سرطان‌ها، بیماری‌های دیابتی، ام‌اس، اس‌ام‌ای و بسیاری از بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج دیگر مشمول حمایت این صندوق هستند.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی قم:

پنج هزار هکتار از اراضی قم برای تولید انرژی خورشیدی اختصاص یافت

خورشیدی و تخصیص زمین به طرح‌های تأیید شده با سرعت بالایی انجام می‌شود که همین موضوع نیز موجب استقبال سرمایه‌گذاران شده است.

وی ادامه داد: ما در استان قم همزمان با استقرار نیروگاه‌های خورشیدی و اجرای طرح‌های تولید انرژی پاک به دنبال استفاده از فناوری‌های روز جهان با بهره‌وری بسیار بالاتر از تجهیزات موجود در این حوزه نیز هستیم. همچنین در جریان این بازدید رسانه‌ای مدیر امور اراضی سازمان جهاد کشاورزی قم گفت: این سازمان بر اساس شرایط تعیین شده زمین مورد نیاز برای اجرای طرح‌های مرتبط با تأمین انرژی‌های پاک و طرح‌های تولیدی را در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌دهد.

مدیرکل بیمه سلامت اصفهان از ارائه خدمات گسترده صندوق حمایت از بیماران خاص و صعب‌العلاج در استان خبر داد و گفت: در سال گذشته ۴۶ هزار میلیارد ریال (۴۰۶ همت) برای بیماران خاص و سخت درمان هزینه شد.

به گزارش ایرنا، علی جمشیدیان به مناسبت گرامیداشت روز خبرنگار با حضور در خبرنگاری ایرنا مرکز اصفهان ضمن قدردانی از زحمات اصحاب رسانه، اظهار داشت: بیش از ۱۱۰ هزار بیمار در استان به عنوان بیماران خاص و صعب‌العلاج شناسایی شده‌اند.

وی ادامه داد: استان اصفهان تا کنون بیشترین جذب منابع

رئیس سازمان جهاد کشاورزی قم گفت: این استان در آماده‌سازی بسترهای لازم برای تولیدکنندگان انرژی‌های پاک در کشور پیشگام است و در همین ارتباط پنج هزار هکتار از اراضی قم برای تولید انرژی خورشیدی اختصاص یافت.

به گزارش ایرنا، سجاد چهرگانی در حاشیه بازدید خبرنگاران از طرح‌های مرتبط با مدیریت امور اراضی قم، بیان کرد: نزدیک به ۱۰ درصد تخصیص اراضی سطح کشور برای تولید انرژی‌های پاک، مرتبط با قم می‌باشد و این موضوع نشان دهنده جایگاه مهم این استان در اجرای طرح‌های نوین در تأمین انرژی‌های تجدیدپذیر است.

وی افزود: در استان قم مجوزهای لازم برای فعالیت نیروگاه‌های